

Fingrid Oyj
palautteet@fingrid.fi

Lausuntopyyntönne Kantaverkon kehittämissuunnitelma kommentit.

Lausunto Kantaverkon kehittämissuunnitelmaan 2026-2035 / Fingrid Oy

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto kiittää Fingridiä menettelytavasta, joka antaa aidosti toimijoille mahdollisuuden vaikuttaa asioihin sekä tuoda esille näkemyksiä eri puolilta maata. Yleisesti maakuntaliitto näkee Fingridin kantaverkon kehittämissuunnitelman 2026-2035 parantuneen merkittävästi edellisestä suunnitelmasta erityisesti itäisimmän Suomen ja Pohjois-Karjalan osalta.

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto näkee Fingridin kantaverkon kehittämissuunnitelman oikeansuuntaisena – sähköverkon kapasiteetti myös itäisimmässä osassa Suomea on elintärkeä asia

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto näkee erityisen tärkeänä suunnitelman, jossa Pohjois-Karjala on kytketty osaksi kantaverkon vahvistamisen suunnitelmia seuraavan kymmenen vuoden aikajänteellä. Tämä on erityisen tärkeää, koska Pohjois-Karjalassa on vahva tahtotila sähköverkkojen vahvistamista edellyttävien investointien eteenpäin viemiseen ja onneksi iso lista hankkeita ja investointeja suunnittelupöydillä ja kaavoituksessa kuten muuallakin Suomessa.

Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040, 2. vaihe (energia ja maisemat) on 9.6.2025 hyväksytty maakuntavaltuustossa ja lähinnä tuulivoima-alueita koskevista valituksista huolimatta kuulutettu voimaan 1.10.2025. Maakuntakaavassa on ohjeellisena 400 kV pääsähkölina merkitty yhteydet Kontiolahdelta Huutokoskelle (päivitetty Fingridin reittisuunnitelman mukaisesti) sekä Kontiolahdelta Siilinjärven Alapitkään sekä Kontiolahdelta Yliskälään Lappeenrantaan. Lisäksi maakuntakaavassa on yhteystarpeena esitetty Kontiolahdelta pohjoiseen Kainuun suuntaan osoitettu 400 kV yhteystarve. Pohjois-Karjalan maakuntaliitto pitää erityisen tärkeänä, että kantaverkon kehittämissuunnitelmassa on tuotu esille nämä tarvittavat kehitettävät yli maakunnalliset yhteydet.

Joensuu-Huutokoski yhteys on YVA-prosessissa, joka on erinomainen asia. Muiden 400 kV yhteyksien osalta myös tarvitaan perusselvitystä ja päivitystä reittisuunnittelun kautta. **Pohjois-Karjalan maakuntaliitto näkee ensisijaisen tärkeänä:**

- 1) Kontiolahti-Huutokoski välisen linjan etenemisen suunnittelusta suoraan toteutukseen eli mahdollisimman pikaisia investointipäätöksiä 400 kV linjan toteuttamisesta sekä**
- 2) Niin kutsutun "Vaaralinjan/Itäverkon" Kainuusta Pohjois-Karjalan kautta Etelä-Karjalaan reittisuunnittelun käynnistämisen välittömästi.**

Perustelut Pohjois-Karjalan maakuntaliiton lausunnolle

Perusteita sähköverkon vahvistamiselle ja siihen liittyviä investointi- ja suunnittelupäätöksiä nimenomaan Itä-Suomeen ja erityisesti Pohjois-Karjalaan on runsaasti:

- Sähköverkon riittävyys yhdessä verkkohankkeiden pitkän toteutusajan kanssa on merkittävin pullonkaula, joka estää Pohjois-Karjalan teollisten investointien ja uusiutuvan energian teollisen mittakaavan hankkeiden etenemisen lähivuosina. **Sähköverkon riittävyys onkin keskeisimpiä haasteita ja konkreettinen pullonkaula Pohjois-Karjalan elinkeinoelämälle ja sen kehittämiseksi eli toisin sanoen maakunnan ja sen kuntien elinvoimalle nyt ja tulevana vuosina.**
- Suunnitelmassa on hyvin ja oikein esiin tuotu se, että Venäjän siirtoyhteyksien poistuminen vuonna 2022 oli merkittävä muutos, joka kasvatti siirtotarpeita ja huoltovarmuuden painetta. Samalla Itä-Suomea varten on Fingridin mukaan käynnistetty useita hankkeita (mukaan lukien Huutokoski–Kontiolahti 400 kV), joiden tarkoituksena on turvata sähkönsaanti ja mahdollistaa uuden kulutuksen/tuotannon sijoittuminen alueelle. **Toisin sanoen Venäjän tuonnin loppuminen on korostanut tarvetta vahvistaa Itä-Suomen ja Pohjois-Karjalan kantaverkkoa kriittisen sähkönsaannin turvaamiseksi.** Samalla Fingrid toteaa varautuneensa moniin uusiin yhteystarpeisiin Kainuusta Etelä-Karjalaan asti, jotta alueen sähkönsaanti voidaan turvata tulevaisuudessa. Lisäksi mainitaan, että yhteistyössä alueen verkkoyhtiöiden kanssa on laadittu Itä-Suomen verkon kehittämissuunnitelma ja käynnistetty Huutokoski–Kontiolahti 400 kV -yhteyden YVA.
- Pohjois-Karjalassa on hankepyödyllä etenemässä vuoden sisällä satojen megawattien hankesalkku, ja taustalla kymmenkertainen määrä investointeja tulossa. Samaan aikaan Fingridin arvioiden mukaan Pohjois-Karjalan kantaverkkoon mahtuu kaiken kaikkiaan muutamia satoja megawatteja uutta sähköntuotantoa hajautetusti. Tämä tarkoittaa, että rajatulla alueella on vielä mahdollisuuksia liittää keskisuurta tuotantoa, mutta tilanne on hyvin epätasainen eri puolilla maakuntaa. Kansallisesti tilanne on myös haastava, eli paine Pohjois-Karjalan ”lopun verkon täyttymiseen lähivuosina” tulee olemaan erityisen voimakas. **Sen takia tulee nyt viipymättä lähteä liikkeelle uusien pääsähkölinjoiden suunnittelussa ja toteutuksessa, koska hankkeiden toteutusajat ovat joka tapauksessa pitkiä.** Jos nyt ei lähdetä liikkeelle, niin pahimmassa tapauksessa Pohjois-Karjalassa joudutaan odottamaan vahvempia verkkoja 2040-luvulle saakka, jolloin ollaan vihreän siirtymän osalta auttamattomasti myöhässä. Vahvoja verkkoja tarvitaan Joensuun seudun lisäksi ehdottomasti myös Keski-Karjalassa ja Pielisen Karjalassa!
- Pohjois-Karjala on uusiutuvan energian edelläkävijä ja erityisesti bioenergian käyttäjä ja tuottaja, joka tavoittelee uusiutuvan energian osuuden kasvattamista nykyisestä 72 %:sta 80 %:iin kokonaisenergiankäytöstä vuoteen 2030 mennessä (Lähde: Pohjois-Karjalan ilmasto- ja energiaohjelma 2030 ja Energiaindikaattorit 2023). Bioenergian lisäämisen mahdollisuudet ovat vähäiset samalla kun energiantuotannossa Pohjois-Karjalassa edetään ja on jo edetty sähköistymistä ja muita kuin polttoon perustuvia menetelmiä kohti. Uusiutuvan energian

osuuden tavoitteen saavuttaminen ja ylittäminen ovat mahdollisia laajamittaisen tuuli- ja aurinkovoiman tuotannon avulla sekä hyödyntämällä entistä tehokkaammin erilaisia hukkalämpöjä, mikä edellyttää yleensä lämpöpumpputeknologian hyödyntämistä. Samalla ollaan siirtymässä kohti vetytaloutta, sähköön perustuvia liikennratkaisuja ja teollisuuden prosessien sähköistämistä.

- Biogeenisen hiilidioksidin tuotanto metsäteollisuuden ja kaukolämmöntuotannon sivutuotteena on Itä-Suomen erityisvahvuus vetytalouden lisäarvotuotteiden valmistuksessa ja siihen liittyvien vihreää sähköä hyödyntävien investointien houkuttelussa. Hiilidioksidin talteenotto ja siitä syntyvien jatkojalosteiden kehittäminen ja valmistaminen vahvistavat parhaiten ilmastonmuutoksen hillinnän, päästöjen vähentämisen ja uusiutuvan energian tuotannon positiivisia talousvaikutuksia. **Pohjois-Karjalassa on tunnistettu runsaan 1.5 miljoonan tonnin biogeenisen hiilidioksidin lähde, joka kiinnostaa laajasti myös energia-alan toimijoita.** Kokonaiskestävyyden kannalta olisi edullisinta jalostaa tuo hiilidioksidi lähellä CO₂:n ja vihreän vedyn syntypaikkaa. Tämä kaikki kehittämistyö ja investointisuunnitelmat edellyttävät nykyisen sähkönsiirtoverkon vahvistamista. Vedyntuotanto hiilidioksidipäästöjen syntypaikalla ja vedystä jalostettavien tuotteiden, kuten liikennepolttoaineiden tai hiilineutraalin betonin, valmistaminen on mukana parasta aikaa lausunnolla olevassa Pohjois-Karjalan ohjelmassa ja konkreettiset selvitykset hiilidioksidin talteenoton käynnistämiseksi ovat vireillä. Sähköverkon kapasiteetti rajoittaa sekä sähköä käyttävien jalostusinvestointien että sähkön tuotantoinvestointien toteutumista. Verkon vahvistaminen on välttämätöntä, jotta Pohjois-Karjala pystyy kehittymään ja hyödyntämään oman potentiaalinsa ja tänne suunnitellut investoinnit voivat toteutua. Viime aikoina esiin nousseet suunnitelmat EU:n itärajalle rakennettavasta ”Drone-muurista” edellyttävät nekin suorituskykyisiä sähkön siirtoyhteyksiä – reittisuunnittelun käynnistäminen antaisi valmiuksia vastata nopeasti myös näihin tarpeisiin.

Yhteenveto

Fingrid on pyytänyt palautetta Suomen kantaverkon kehittämissuunnitelmaan seuraavalle kymmenvuotiskaudelle 2026–2035. Pohjois-Karjalan maakuntaliitto kiittää Fingridiä, että alueen palautetta on kuultu edellisen suunnitelman jälkeen. Kommenteilla oleva kehittämissuunnitelma on oikeansuuntainen, mutta ilman konkreettista investointipäätöstä suunnitelma pysyy vielä suunnitelmana.

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto antaa samalla myös kiitosta Fingridille, että se aidosti käy vuoropuhelua alueiden ja toimijoiden kanssa. Tähän liittyy myös maakunnan uusien yhteyksien rakentaminen ja suunnittelu, jossa Fingridillä ja alueellisilla verkkoyhtiöillä on myös suunnitelmassa todetun mukaisesti yhteisen tekemisen mahdollisuus. Pohjois-Karjalan maakuntaliitto toivoo erinomaisen hyvää yhteistyötä hankkeiden nopeassa edistämisessä ja niiden konkretisoimisessa sekä on valmis tukemaan kaikin mahdollisin keinoin sähköverkon vahvistamishankkeiden hyvää etenemistä.

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto kiittää suunnitelmasta sekä toivoo pikaisia investointipäätöksiä sekä hankkeiden ja investointien nopeaa etenemistä maan itäisimmässä osassa ja Pohjois-Karjalassa nyt käsillä olevan suunnitelman päälinjausten mukaisesti.

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

Markus Hirvonen
maakuntajohtaja

Lisätietoja:
Pasi Pitkänen, suunnittelujohtaja
etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi
puh. 040 083 2572

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu. Voitte tarkastaa allekirjoituksen oikeellisuuden kirjaamosta.